

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van
Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe
der Societeyt Iesv**

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

X. Haeren yver om zielen te winnen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

den selven uytval, die hy aengaende haer kleederen bekomen hadde. VWant haer menighvuldige lyfcastijdingen, haer stantvastigh gebedt, haer gave der traenen, haeren yver der zielen, ende haer andere deughden, dochten hem den alderbequaemsten inganck, om haer ootmoedigh gemoet tot eenigh ydel behaegen te brengen. *Agnes* dan wiert van d'ydel glorie, ende verheffinge haers selfs, seer sterck bevochten: maer ghebruyckte terstont tegen dese stormen haeren gewooneelijcken schilt; te weten de diepsinnighe ghedachte-nisse van haer menighvuldige sonden, ende het innigh in-sien, dat haere sonden van haer voort-quaeman, ende alle goet dat sy dede, van Godt. Door desen middel heeft sy meesterlijck dese bekoringe overwonnen, sonder van eenigen mensch onderricht of verkloecht te vvorden: VWant sy haer bekoringen aen niemant te kennen gaf, enckelijck aen den Biecht-vader haer sonden verklaerende, sonder jet anders.

X. C A P I T T E L.

Haeren yver om sielen te winnen.

T'En was haer niet genoeg haeren eyghen voortganck soo dapperlijck te beneerstighen, ghelijck wy gesien hebben: maer moest te saemen met alle vermogen, oock haeren naesten tot alle Godts-dienstigheyt vervoorderen, ende met alle krachten aerbeyden, dat alle menschen haer selven souden versaecken, ende Godt dienen naer behoorte. De goddelijcke liefde, die in haer herte soo brandigh was, en gedooghde niet, dat haeren yver, of aen de jonckheydt, of aen den ouderdom soude ontbreken. Men

Men fagh haer loopen, soo binnen, als buyten de stadt, om alle de thien of twelf-jaerige kinderen, t'faemen te vergaederen in haer huys: alwaer sy de selve neerstelijck in de Christelijcke leeringhe onderwees, ende kennisse gaf, soo vande sonden met de welke sy de goddelijcke Majesteit vertoornt hadden, als van de middelen, die Godt verjont heeft om de selve door een goede Biechte uyt te wasschen.

Dese kinderen, bequaemelijck onderwesen zijnde, wierden van *Agnes* self naer de Kercke gheleydt, om haer biechte by den Priester te spreken: Ende door haer neerstigheyt wiert dese jonckheydt tot soo loffelijcke gewoonte gebrocht, dat een goet ghetal, sonder vermaent te worden van self quam, soo om in't huys van *Agnes* onderricht te worden, als om inde kercke te Biechten.

Naer dat desen yver inde minder-jaerighe wel ghe-luckt was, inden welcken sy volherdigh gebleven is: heeft sy den selven oock vervoordert tot oude mans ende vrouwen. Onder de welke sy sommige soo on-ervaeren bevonden heeft inde noodighe wetenschap haerder Saligheyt, dat sy geen kennisse en hadden van 't toekomende leven, ende van d'onsterffelijckheydt onser siele: want sy van gevoelen waeren, dat onse siele sterft met het lichaem, ende dat hier naemaels, noch loon van goede wercken, noch straffe van quaede te verwachten staet. Dese wierden van *Agnes* behendelijck ende vriendelijck tot het aenhooren van soo noodighe onder-richtinghe aenghelockt om te leeren, wat sy doen ende laeten moesten, volghens de plicht van een goet Christen mensch.

Waerender sommighe die de Biechte, om de groot-
H heyt

heyt haerder sonden, seer schroomden; *Agnes* geliet sich als of sy noch grooter sonden bedreven hadde: ende bekende opentlijck, dat dit de waerheydt was. *VWant*, seght sy, *mijn eyghen sonden zijn my altijd swaerder voor mijn ooghen, als de sonden van andere, ja als alle sonden des werelts te saemen ghevoeght*. Dit is't gevoelen van oprecht ootmoedige sielen. Desen yver heeft aen *Agnes* soo wel geluckt, dat sommighe hun verborgen ende grove sonden aen *Agnes* kenbaer maeckten, die sy te voren, om al wat'er is, of te verwachten staet, aen geenem Biecht-vader souden verklaert hebben.

Als dese Sondaeren dit lock-aes in gheswolgen hadden, quam sy voorder, ende verweckte hun, om vergiffnisse van Godt te bidden, met vast opset van betternisse, ende daer na een goede Biechte te spreken: ende sy verkreegh haeren wensch. Soo voorderde sy op alle manieren de Saligheyt van haeren naesten. Laet ons hier van eenighe gevallen in't besonder voorstellen.

Daer was een man seventigh jaeren out, die in haers Vaders huys dickwils verkeerde: *VWant* hy den Voerman was, die van dat huys-gefin gebruyckt wiert, als jemandt vande huys-ghenoten naer een andere plaetse moest reysen. Sy hadde verstaen dat desen Voerman vande Roomsche Kercke afvalligh was, ende vlamde tot sijn bekeeringhe: Sy begolt dit werck met heftighe gebeden tot Godt, op dat hy tot het licht des geloofs mochte komen: Voeghde sich altijd by hem, alshy tot haers Vaders huys quam: Sprack met hem vriendelijck: Verthoonde hem sijn dolingen: onderwees hem met alle haer vermoghen. Hy weerde sich in't beginsel: maer bekende ten lesten de waerheydt,
met

met voor-nemen van alle ketterye te verfaecken. Sy gonck dan met hem naer de Kercke, om hem tot de Biechte te leyden: Maer door den teghenstrijdt die hy inwendelijck voelde liep hy meer als eens uyt de Kercke ende uyt d'oogen van *Agnes*. Sy en gaf den moet niet verloren, maer hiel vast aen, tot dat hy gewillighlijck naer de Kercke ende naer den Biecht-stoel gegaen is: Ende sy ghetuyght, dat hy goet Catholijck ghestorven is.

Eene oude vrouwe, niet min vervoordert in jaeren, als den voor-seyden man, en wilde niemant hooren, aengaende de saeken der Saligheydt, oock niet den Pastoor: Sy en gongh noyt ter Kercke. Men wist niet van wat gesintheyt sy was. Sy viel in een sieckte: wiert alsdan van haer vrienden vermaent ende verweckt, om den Pastoor t'ontbieden, ende sich wel te stellen met Godt. Maer de krancke en wilde alsdan hier van niet meer hooren, dan te voren, als sy ghesont was. Ten lesten, inwendighlijck beweeght wordende, badt sy dat men *Agnes*, die voor een Jagerisse der sielen bekent was, versoecken soude, om eens by haer te komen. *Agnes* vloogh daer na toe: Sprack met dese vrouwe vande saeken die haer siele belanghden: Maer de siecke en wilde den raet niet volghen, die haer voor-gestelt wiert. Daer-en-tusschen versocht *Agnes* heymelijck de voor-spraeke vande Moeder Godts, tot Saligheydt van dese siele: Ende stelde aen de krancke voor ooghen dese twee Artikelen des Gheloofs: *Ghemeynschap der Heylighen, Vergiffenisse der sonden*. Dat wederspannigh herte wiert hier mede gheraecht: Sy gaf haer over: Ontfongh d'onderwijsinghen, die van *Agnes* voor gestelt wierden: Heeft haere Biechte gespro-

ken; ende haeren Saligh-maeker genut: Ende is naer eenighe daeghen ghestorven.

Om dese ende diergelijcke yvercken, in de welke *Agnes* onvermoeyelijk vvas, waeren de Luthersche op haer soo seer verbittert: dat sy haer wel souden verscheurt hebben. Maer hier door wiert *Agnes* noch meer tot dese wercken gedreven: ende hadde sy dese tegensprekers insgelijcks vande dolingen tot de vvaerheyt kunnen brenghen; soude veerdighlijck alle krachten van ziele ende van lichaem duysent en duysent-mael hier toe besteedt hebben.

Dit waeren de beginselen der Hemelsche vruchten, die sy daer-nae noch voorder onder haeren naesten behaelt heeft.

XI, C A P I T T E L.

*W*ordt met inwendighe benautheden overvallen.

Op desen tijdt wierdt *Agnes* seer overvallen met droefheyt, met scrupulen, met inwendige onruste des geests: die haer voedsel namen, door dien dat sy dese stooringen haerder ziele aen niemandt, oock niet aen den Biecht-vader, te kennen gaf: 't welck sy behoorde gedaen te hebben. Want foodaenige ontsteltenissen veel moeyelijcker ende sorghelijcker zijn, als aen de ziele eenen geestelijcken leydsman ontbreckt.

Sy gongh al quelende: men sagh de droefheyt uyt haer oogen ende ghelaet: de lichaemelijcke vrolijckheyt, ende 't geselschap der menschen, was haer pijnlijck, ende d'eenigheyt haeren troost. Alsmen in haers Vaders huys met singen of dansen den tijdt passeerde, 't ghe-